

Wpływ wód morskich na ukształtowanie powierzchni Ziemi

Skaliste wybrzeże Morza Czarnego

Czynniki rzeźbotwórcze w strefie przybrzeżnej i na wybrzeżu:

- falowanie,
- lokalne prądy morskie,
- pływy (przyptyw i odptyw)
- erozyjna i akumulacyjna działalność rzek,
- ruchy masowe

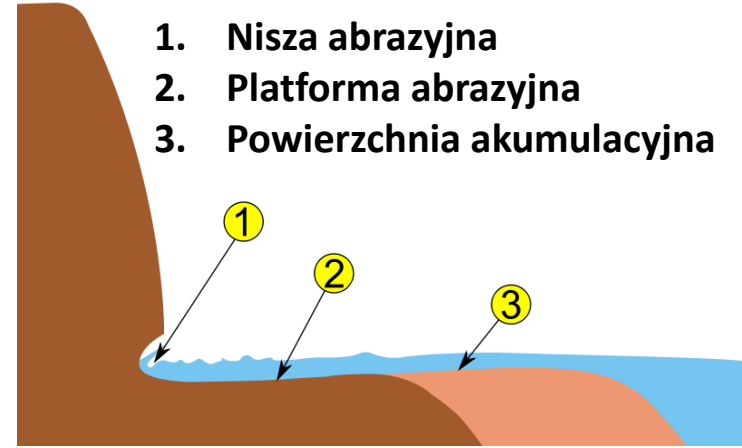

południowe wybrzeże Anglii

1. Niszcząca działalność wód morskich

– wybrzeża wysokie

Klif – stroma, często pionowa ściana brzegu morskiego, utworzona wskutek podmywania brzegu przez fale (procesu abrazyji) zachodzącego u jej podstawy

Clif Moheru (Irlandia)

Clif w Gdyni -Orłowie

Klif Moheru (Irlandia)

SCIANA KLIFU

NISZA
ABRAZYJNA

PLATFORMA
ABRAZYJNA

PLATFORMA
AKUMULACYJNA

SLUP

TRZESACZ ok. 1870 r.

Klif GOSAŃ – 93 m

Klif GOSAŃ – 93 m

Widok klifu wzdłuż zachodniego wybrzeża Wysp Owczych.

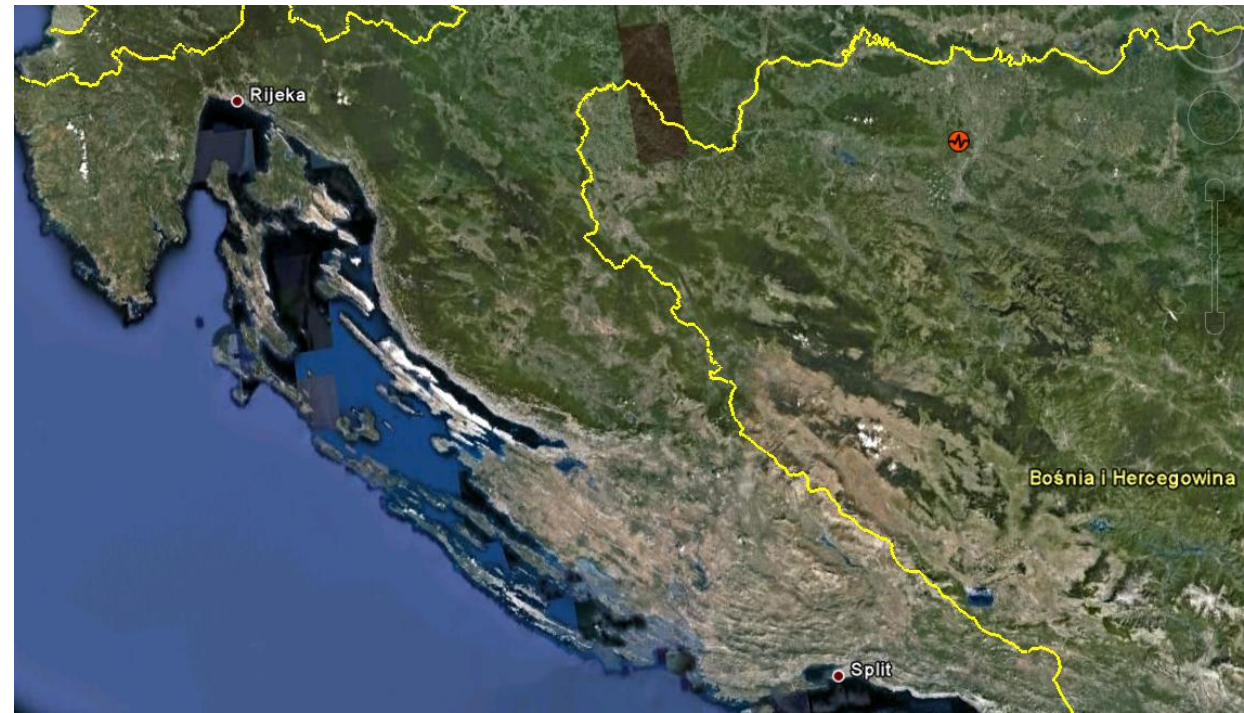

Dwunastu Apostołów w parku narodowym Port Campbell w stanie Wiktoria w Australii

Wybrzeże dalmatyńskie - powstało w wyniku zalania gór ułożonych równolegle do linii brzegowej. Powstaje w ten sposób system wydłużonych wysp, ułożonych równoległe do wybrzeża. Pomiedzy nimi znajdują się liczne głębokie cieśniny.

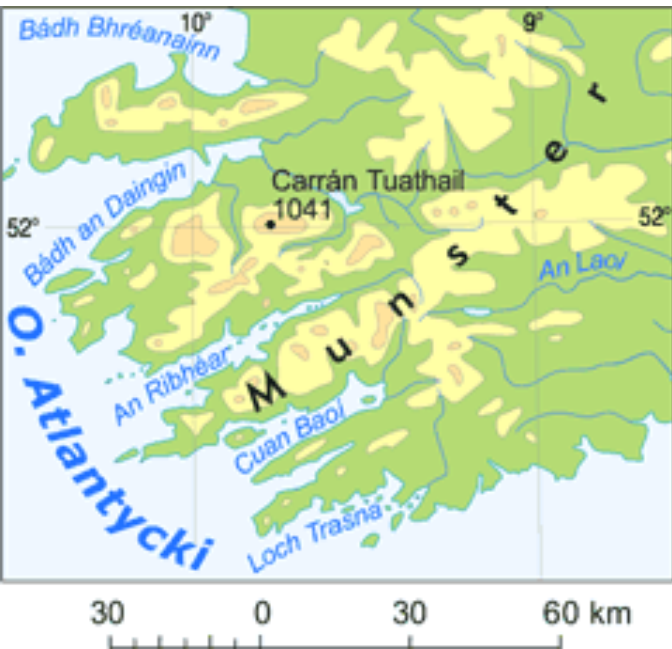
Przykład wybrzeża dalmatyńskiego - Dalmacja (Chorwacja), Morze Adriatyckie

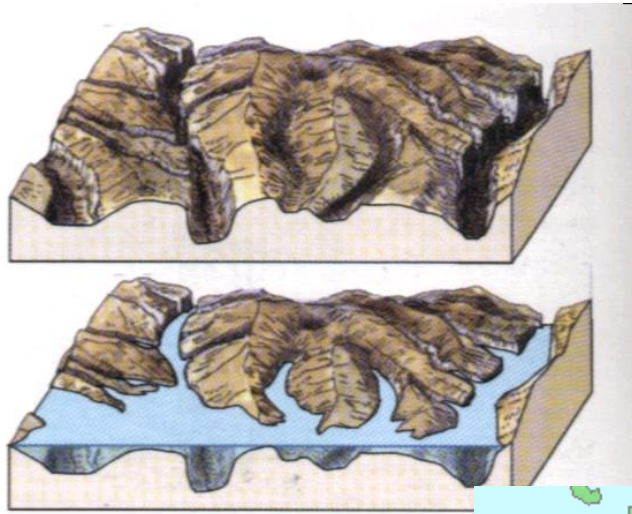

Wybrzeże riasowe powstało w wyniku zatopienia wylotowych odcinków dolin rzecznych ułożonych prostopadle lub skośnie do linii brzegowej (np. we Francji, Hiszpanii, Chinach).

Przykład wybrzeża riasowego - Georges River na południowych przedmieściach Sydney

Wybrzeże fiordowe - powstaje w wyniku zalania morzem długich, wąskich, głębokich dolin polodowcowych (fiordów) na obszarach górskich. Doliny te tworzą zatoki o stromych ścianach sięgających do kilku setek metrów wysokości.

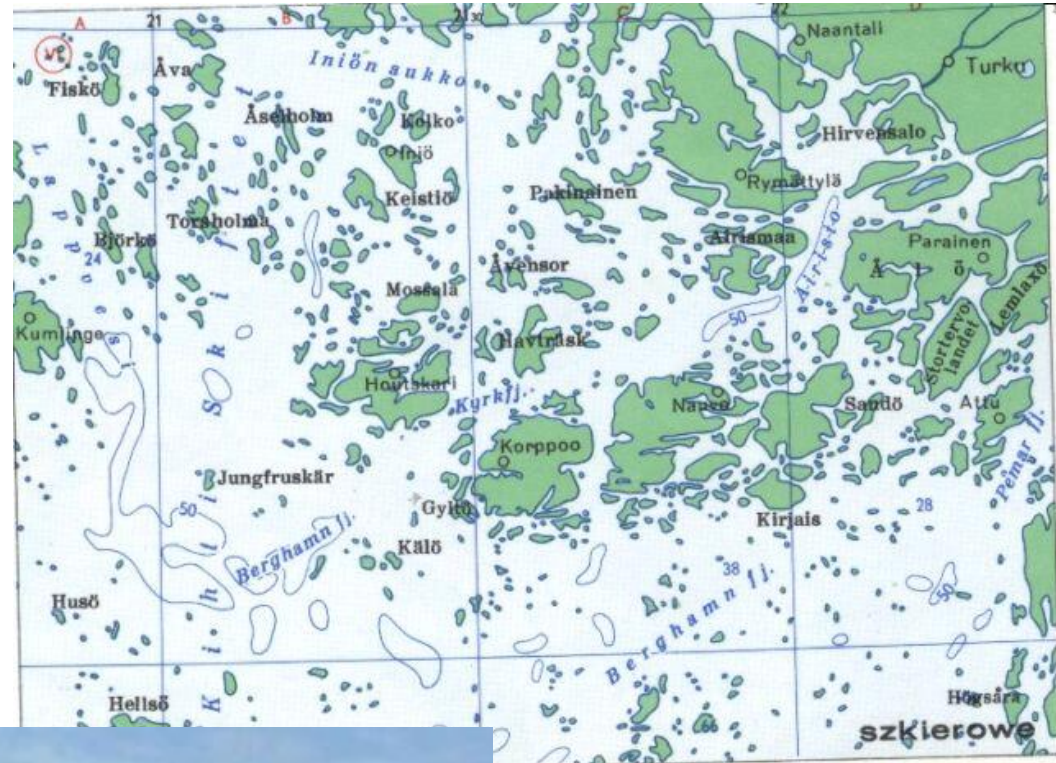
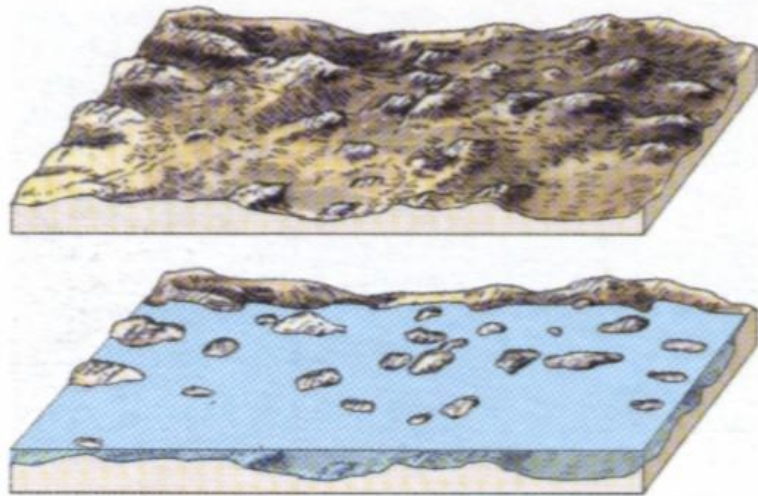
Sognefjord (Norwegia)- drugi pod względem długości fiord na świecie. Ciągnie się 203 km w głąb lądu. Najgłębszy punkt fiordu znajduje się 1 308 metrów poniżej poziomu morza, a jego szerokość waha się od 1,5 do 6 km.

Wybrzeże szkiekowe (szerowe) charakteryzuje się “tysiącem” małych wysepek; powstało w wyniku częściowego zalania terenów pagórkowatych rzeźby polodowcowej (np. w Finlandii, Szwecji).

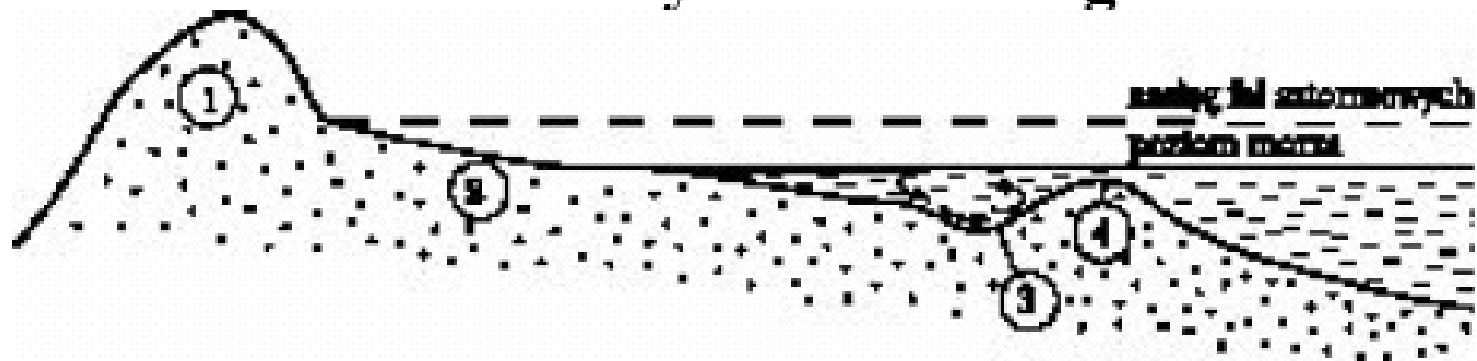
Szkierowe wybrzeże w Szwecji

2. Budująca działalność wód morskich

- wybrzeża niskie

Wybrzeża płaskie, niskie powstały wskutek działalności akumulacyjnej. Strefa brzegowa tych wybrzeży jest stale zalewana przez fale i nosi nazwę **plaży**.

Budowa wybrzeża niskiego

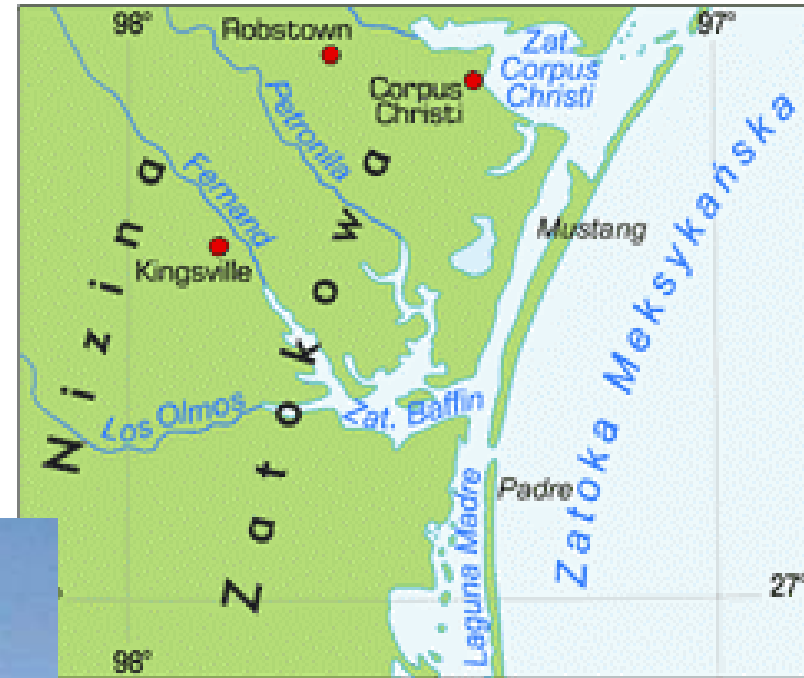

1. wydma
2. plaża
3. rynna
4. wał brzegowy (rewa)

Piaszczysta plaża w Międzywodziu

Wybrzeże lagunowe – wyróżnia się ono piaszczystym wałem, zwanym lido, nadbudowanym od strony morza przez fale. Z czasem laguna wy płyca się i tworzą się na niej wyspy. Przykładem takiego obszaru jest Wenecja, miasto położone na lagunie, z licznymi kanałami zamiast ulic.

Laguna Wenecka

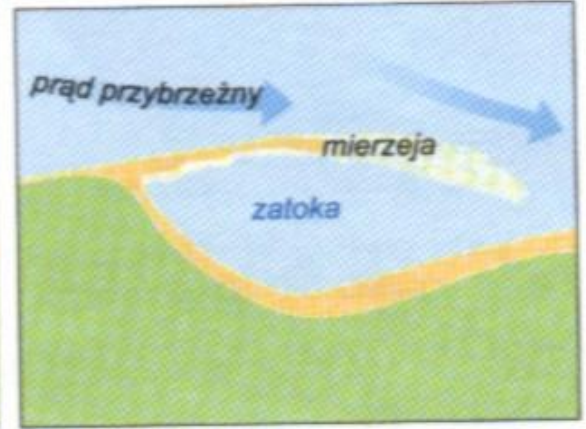
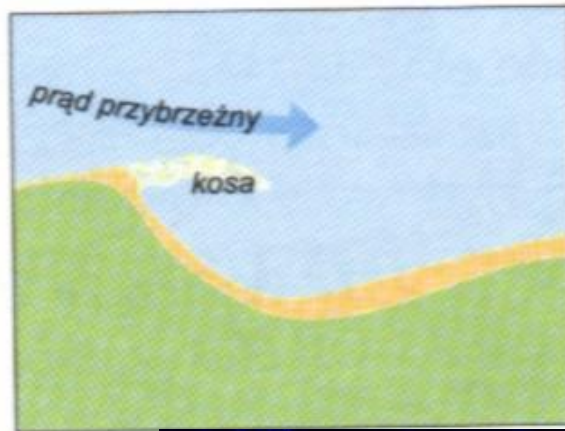

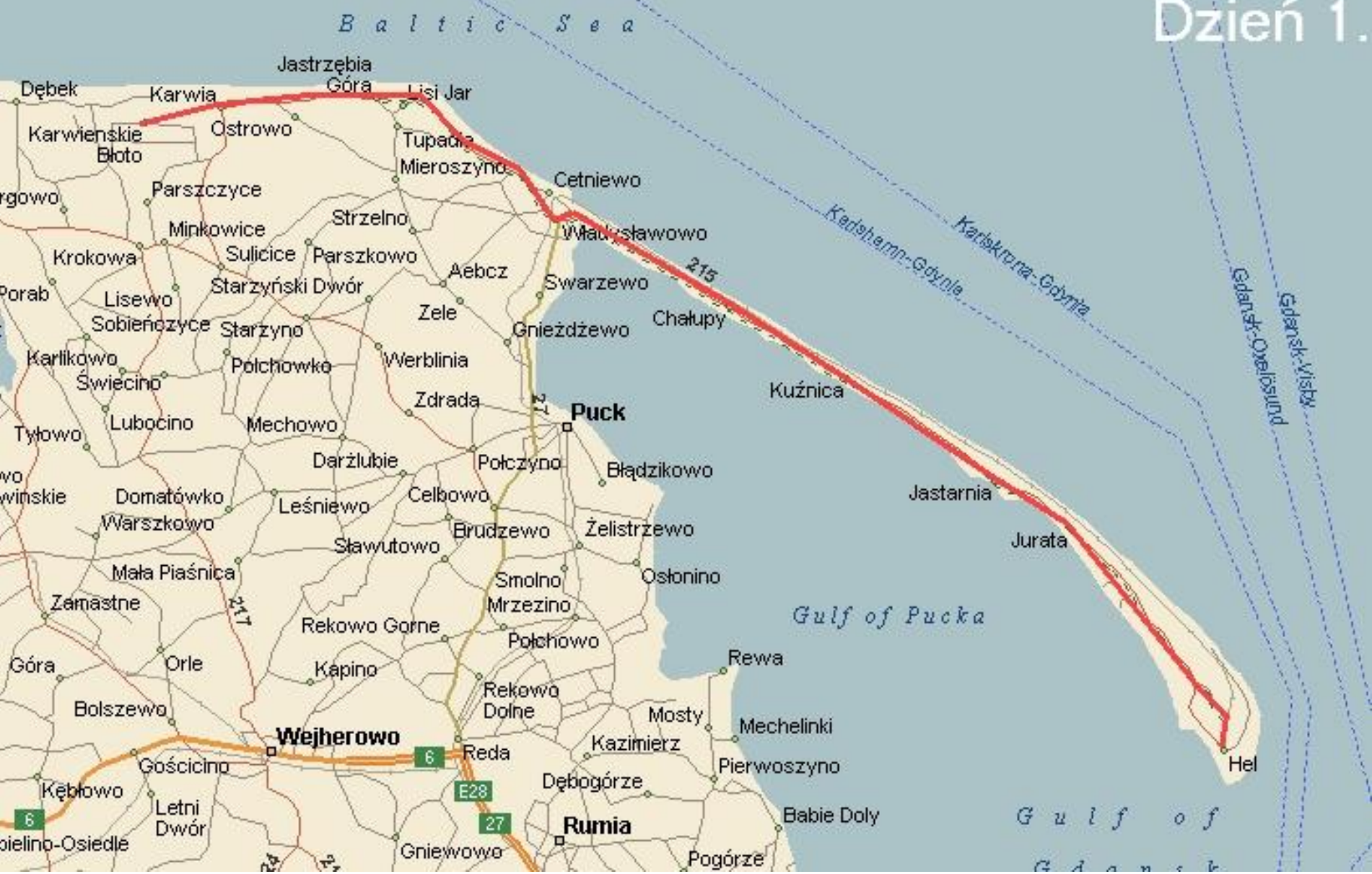
Płaskie wybrzeże granitowe na wyspie Bornholm

Kamienista plaża na Krecie

Wybrzeże mierzejowo-zalewowe powstało poprzez odcięcie zatoki mierzeją utworzoną przez prąd przybrzeżny (np. na polskim wybrzeżu Bałtyku).

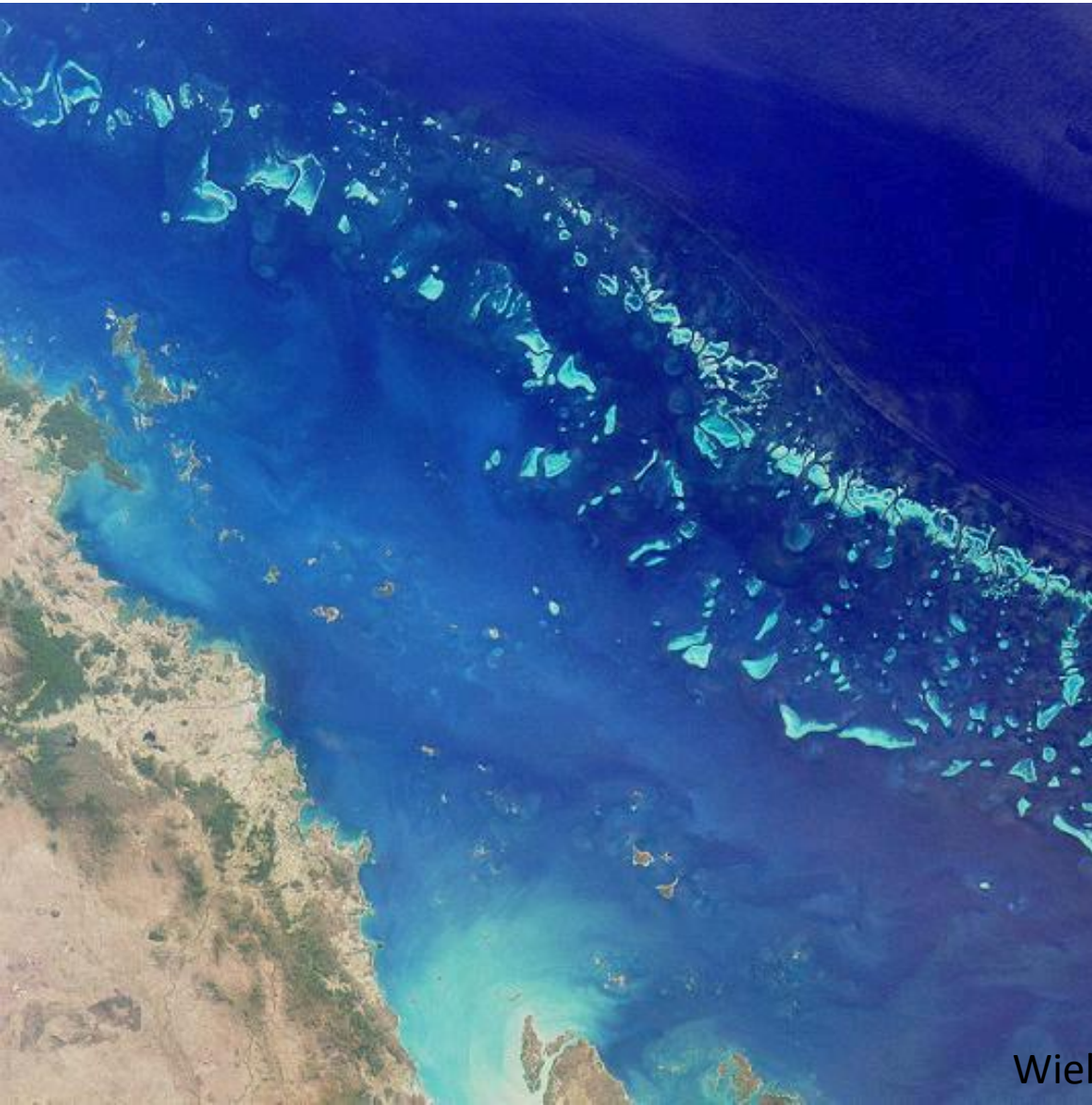

Dzień 4.

Wybrzeże biogeniczne -utworzone przy udziale żywych organizmów. Tworzą się w klimatach gorących.

Wybrzeże koralowe

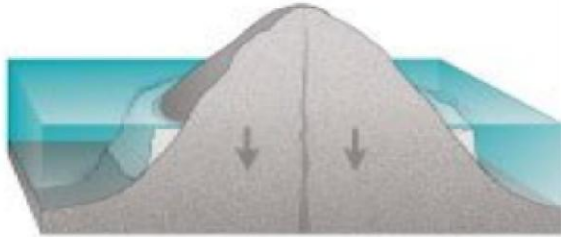

Wielka Rafa Koralowa u wybrzeży Australii

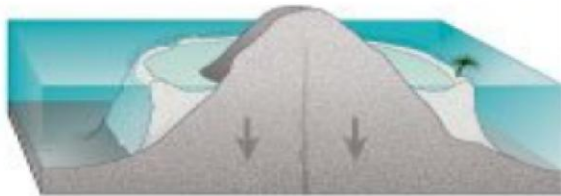
Atol - typ płaskiej wyspy koralowej położonej na oceanie, składającej się z rafy koralowej w kształcie pierścienia otaczającego centralną depresję.

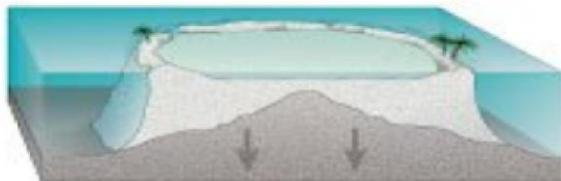
1

2

3

Bora-Bora - wyspa na Oceanie Spokojnym, koralowy atol otaczający powulkaniczny stożek

Malé, stolica Malediwów

Wybrzeże namorzynowe (zwane też mangrowe) – typ niskiego wybrzeża porośniętego słonolubnymi lasami namorzynowymi, o dużej amplitudzie pływów, charakterystyczny dla strefy międzyzwrotnikowej.

